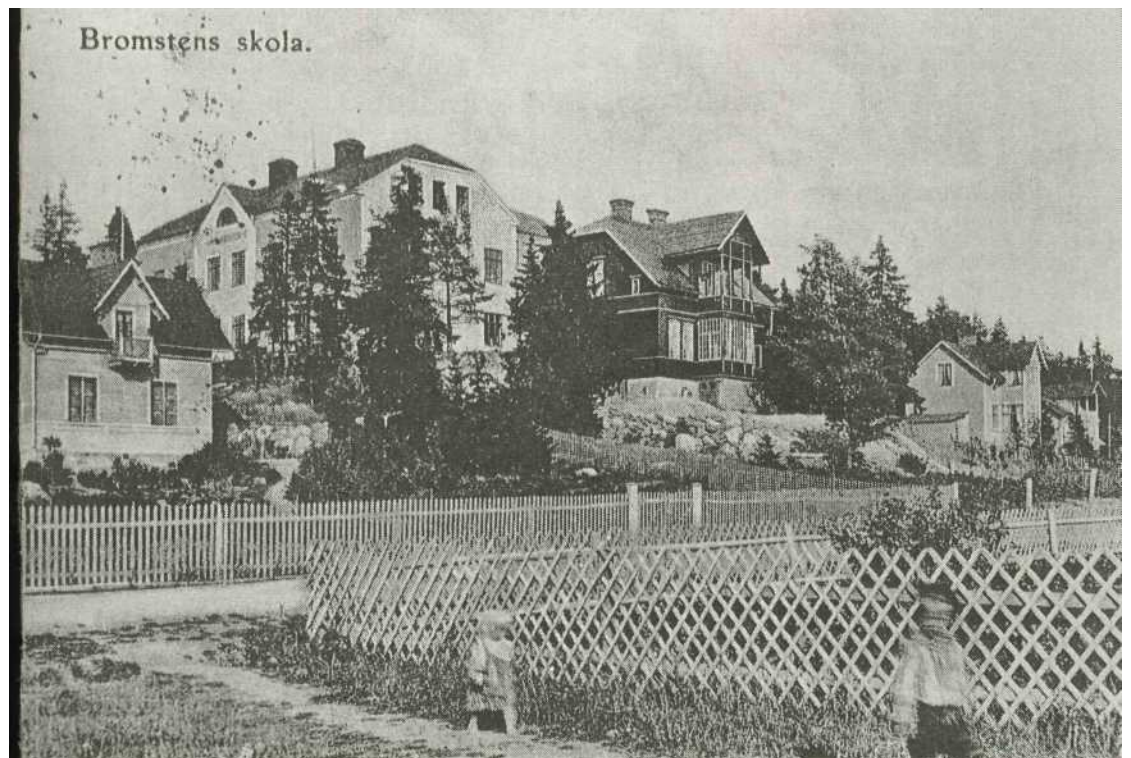

SPÅNGA nr 56

BYGDEN

Mars 1996

Spånga Fornminnes- och
Hembygdsgille

Bromsten på 30-talet

av Bernt Andersson

Mina minnen från Bromsten är från åren 1929 - 1934 och en första del kunde läsas i Spånga Bygden nr 52.

Dessa år tillbringade jag hos min morfar och mormor Edward och Vendela Åhnstrand i villan vid Trädgårdsvägen 9, numera Sandkullsvägen. Morfar arbetade en tid hos Graham Brothers i Ursvik som gjutare och mormor drev en mindre tvättinrättning.

De grannar som jag kommer ihåg var familjerna Person, Bergström och Lindberg. Något närmare umgänge familjerna emellan minns jag inte. Tvärtom var det så att man noga aktade sig för att komma in på grannens tomt. Undantaget var familjen Lindberg där man alltid var välkommen till lek med barnen Gerda och Roland. Den senare blev min första idol inom idrotten genom att han deltog med framgång i "Sundbybergs Terräng".

Andra grannar, fast på något längre avstånd, som jag särskilt minns var den myndiga tant Lagerholm och farbror (Carl) Glantz. Glantz som var anställd vid Telegrafverket var hela omgivningens kamrer. Han anlätades ofta när det gällde ärenden av administrativ art såsom bouppteckningar, försäljningar med mera. Han bodde i en gul villa och hade där ett särskilt rum med skrivbord och "Telegraf - Telefon". Han ingav stor respekt.

Ett annat grannhus var Vivilund i hörnan vid Stridsbergavägen, en stor flervånings träbyggnad där flera familjer bodde. Där var jag ofta och lekte med barnen som bodde där. Även om man inte riktigt förstod det då så var det en viss social skillnad mellan dem som bodde i Vivilund och dem som bodde i egna villor. För mig var det alltid roligt på Vivilund där familjerna var trevliga och generösa trots att de i många

fall hade små villkor. Där fick jag bl a smaka mitt första riktiga "franska". Jag minns så väl att mamman i familjen bredde smör på franskat med tummen.

Nedanför mormors och morfars hus mitt över vägen fanns en villa som var omgärdad av en tät häck så att man knappt såg huset. Det var något mystiskt där. Man såg sällan några människor på riktigt, de bara skymtade förbi ibland. Dit vågade jag mig inte och fick aldrig någon förklaring på vad som försiggick där. Men på vår tomt var det fullt av liv. Morfar hade kaniner i mängd och en damm för ankor och gäss. Det fanns knappt ett dike i norra Bromsten där jag inte "kniat" kaninmat.

Besökare som jag erinrar mig var främst brevbäraren och "fisktanten" Nyberg. Det var väldigt spännande att titta på de märkliga fiskarna bland isbitarna i lådorna. Både brevbäraren och tant Nyberg upplevde jag som speciella personer. Brevbäraren främst genom sitt mycket magra utseende och fisktanten genom sin klädsel med mössa av krimmer, en vävd pälsimitation med namn efter Krim, och sitt affärsmässiga sätt att tala. Fisktanten hette Inez Nyberg, var född 1887, blev änka 1918, bodde i Skogshyddan 12, ett numera försvunnet hus i hörnet av Spånga Kyrkväg och Solhems Hagväg. Sonen Gustaf blev så småningom bilburen fiskhandlare - hans mamma använde dragkärra - känd i Bromsten, Solhem och bland de på Järvafältet bosatta.

Men det som var mest spännande var när gårdfarihandlaren eller skärsliparen kom på besök. Mormor som var mycket generös bjöd på kaffe och nybakat bröd medan handlanden talade för sina varor. Det var spännande för en liten grabb att sitta bredvid och lyssna. Ibland kom positivhalare och spelade på tomten. De blev också väl mottagna. Det jag inte tyckte om var när tanten från barnavårdsnämnden kom på besök. Hon var alltid svartklädd och såg sträng ut. Då sprang jag och gömde mig bakom kaninhuset.

Morfar var socialdemokrat och aktiv inom någon sorts fackförening på arbetet vid Graham Brothers. Jag minns vilken uppståndelse det blev hemma när morfar och några andra hade placerat en obehaglig förman i en skottkärra och kört ut med honom från gjuteriet. Jag minns också morfars förargelse när dottern Märta fick anställning på Nordiska Kompaniet bl a som hattmannekäng. För morfar representerade NK en överklass som han inte kunde acceptera. Och han lär ha förmanat Märta med att inte komma hem med några NK-fasoner.

Jag fick gå med morfar i 1:sta majtåget som utgick från Narvavägen (nuvarande namn Båtsman Stens väg) och slutade med musik och tal på "Skansen" på höjden bakom folkskolan. Morfar var finkläd och hade nystärkt Vega-mössa på huvudet och jag var mycket stolt över att få vara med honom vid dessa tillfällen.

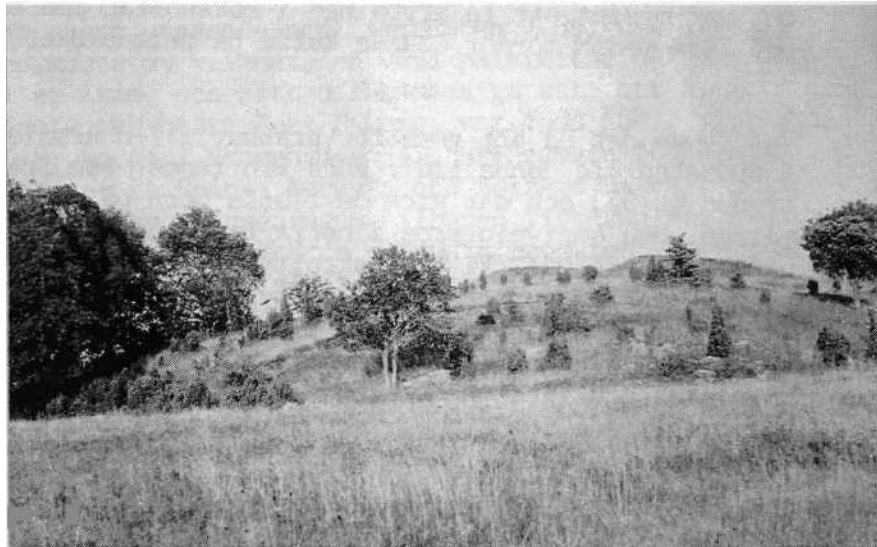
Morfar var beläst och lånade alltid mängder av böcker på biblioteket beläget i Grindstugan vid Fristad. Mina första böcker lånade morfar åt mig från biblioteket. Det var mysigt att få krypa ned i kökssoffan med en bok och läsa medan mormor kokade kaffe på primusköket.

Vad fanns det då att göra för grabbar i 7-8 årsåldern i Bromsten vid denna tid? Röda Bio fanns (se Spånga Bygden nr 52) och där gick de flesta barn på söndagsmatiné. Men omgivningarna i norra Bromsten hade också något att erbjuda. Vi hade skrottippen mitt i skogen på platsen för nuvarande villabebyggelsen bakom Bromstensplan. Där fanns mycket att hämta ibland: trasiga cykelhjul, slangar, gamla barnvagnar m m. Med fantasi, händighet och lite' hjälp kunde man göra fina leksaker. I samma område som tippen fanns flera kärr med vatten. Vi gjorde flottor av gamla bräder och seglade omkring.

Vad jag tydligt kommer ihåg är avsaknaden av en riktig sjö i Bromsten där man skulle ha kunnat fiska och bada. Visserligen vattenfylldes Spångaån nedanför Tvätt-Anders ställe på våren och där kunde vi fånga både gädda och abborre. Men det var ändå ingen riktig sjö att bada och fiska i.

På vintern var det skid- och kälkåkning som gällde. Inspirerad av skidtävlingar i Bromsten - start och mål en bit från skolan vid Wickmans Cykelaffär, Duvbovägen gav man sig ut på egna skidturer. Då gick färden oftast till "Kinnekulle" där det fanns fina backar. Kullen är belägen på gårdet mellan Bromsten och Rinkeby, nära Knutbyskolan. Den är utgrävd av Stadsmuseet, undersökt och återställd till sitt ursprungliga utseende.

Ville man verkligen visa att man kunde åka skidor skulle man åka i Himmelsbacken, som låg mitt emot Kinnekulle mot Bromsten. Den var brant så farten blev hög och klarade men den backen var man accepterad av kamraterna. Vid skidtävlingarna serverades varm mjölk och pannkakor eller bullar vid värvingarna. En utrustningsdetalj var att de tävlande skyddade sig mot blåst och kyla genom att lägga tidningar innanför skjortan eller skidjackan.

Kinnekulle" vid Rinkeby

De butiker som fanns i norra Bromsten och som jag minns bäst var Henry Peterssons Speceri- Matvaru- och Diversehandel, Narvavägen 8, och Barona, en liten tobaksaffär i utkanten av norra Bromsten. Dessutom minns jag speceriaffären mitt emot Bromstens gård vid Stockholmsvägen i "Wannquists gård" som inrymde ett flertal bostadslägenheter samt affärslokalen. Mormor och morfar handlade mest hos Henry Petersson, som senare tog namnet Bromert, när det gällde mat och specerivaror. Men för mig var det en upplevelse att få komma till Baronas affär och handla. Barona var av italiensk härkomst. Där fanns det mesta av leksaker och andra lockelser. Det fanns bl a knallpulverpistoler, 1/2-öres choklad och kola, tidningar som Allers, Tidsfördriv, Hela Världen m fl. Andra minnesvärda affärer var hembageriet nedanför skolan - vilka sagolikt goda wienerbröd å 10 öre dom hade där! - och på senare år Wickmans Cykelaffär vid Stockholmsvägen, nu Duvbovägen. Där köpte nog de flesta bromstensbor sina första cyklar.

VID INKÖP

i h å g k o m

Henry Peterssons

välsorterade **Speceri-
Matvaru- och Diverse-
handel**. Särskild avdel-
ning för Kött och Mjök.
Garn och Bomullstyger.

Förstklassiga varor. Billiga priser.

Narvavägen 8, Bromsten.
Telefon Bromsfen S5

Det kan synas förvillande när det i texten förekommer två namn på vägarna. Det ena avser före inkorporeringen 1949, det andra efter.

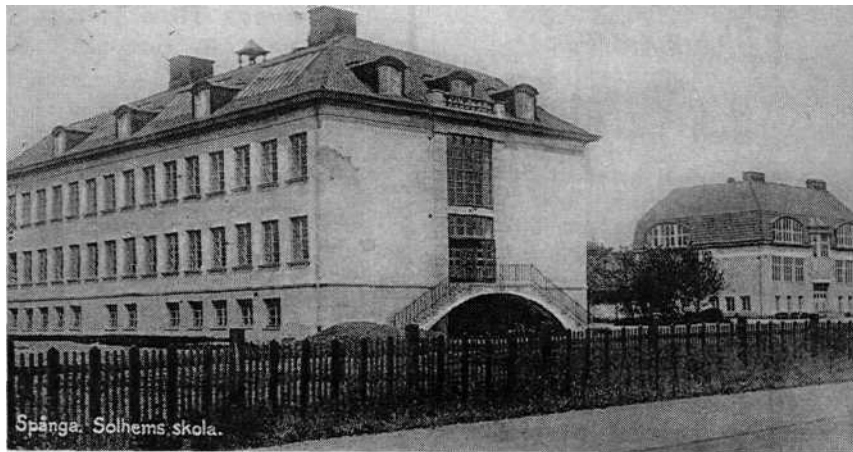
Spånga fick delvis nya gatunamn. Vi lärde oss så småningom också att kalla "väg" för "gata". Vi blev ju "stad".

I publikationen "Stockholms gatunamn", utgiven av kommunen 1982, 670 sidor (2:a upplagan 1992), kan en mångfald historiska kunskaper inhämtas.

RED

Min första skoldag i Bromstens skola minns jag än i dag ganska klart. Det var naturligtvis väldigt spännande att komma till en så ny och annorlunda miljö. Min lärarinna fröken Marta Göhle tyckte jag om från första början. Jag hade aldrig träffat något så fint förut! Ordning och reda rådde i skolan även på rasterna. Tillsynsläraren Enar Lagerqvist hade jag stor respekt för men jag beundrade honom också bla för att han var en duktig idrottsman och gav oss barn början till ett idrottsintresse som i mitt fall fortfarande finns kvar.

Någon tillgång till bad fanns inte i Bromstens skola vid denna tid. Vi ställdes därför upp på led utanför skolan för att tillsammans promenera till Solhems skola där det fanns badanläggning. Jag tyckte inte -. om det här. Inte för badets skull, utan för att när vi kom till skolan i Solhem kände jag att barnen där betraktade oss som inkräktare och att vi därmed inte var välkomna. Vi sattes emellertid i sittbadkar och skrubbadas av handfasta baderskor för att därefter förpassas till duschen, där vi kollektivt fick känna på både varmt och kallt vatten. Därefter tillbaka till skolan i Bromsten.

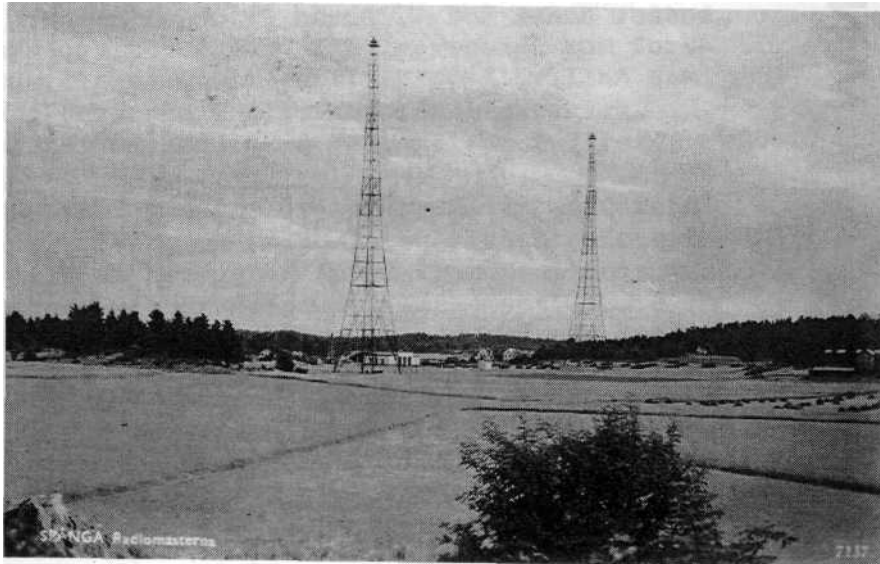

Skolbadet fanns innanför källarplanets fem första fönster

Andra minnen är maj-brasorna på gården bakom nuvarande Bromstensplan. Där hade vi ungar roligt men vår lek övervakades av en brandman iförd uniform och kask...

Ett uppskakande minne har jag från branden i Rissne gård. Det var en storbrand med många kor, grisar och hästar innebrända. Flera brandkårer deltog i släckningsarbetet, bl a Johannes brandkår från Stockholm. För mej var det mycket dramatiskt och förstämningen var stor i Bromsten bland både vuxna och barn.

Av mina lekkamrater på den tiden minns jag inte så många, men några som Acke Karlsson och Knut Söderberg kommer jag väl ihåg. Acke bodde hos sin styvmor i en villa bakom vårt hus. Knut bodde i bondgården vid Bromstens gård där man hade både grisar, kor och hästar. De äldre grabbar som jag fick vara tillsammans med ibland var främst Roland Lindberg och bröderna Bertil och Olle Melander, som bodde i närheten. Det var hyggliga grabbar och vi hade mycket roligt tillsammans.

DEL AV FLYSTA

MUNICIPALSAMHÄLLE

- A = Flysta 10
- B = Flysta 95
- F = Brandstation
- K = Konsum
- P = Posten

MIN BARNDOMS FLYSTA

av Gun-Lis Gewert

Den första bokstaven jag lärde mig var Z.
Min två år äldre bror och jag stod på kökssoffan och tittade ner på Centralvägen.
"Det där är ett Z", sa min bror, när Z-limpans bil körde förbi för att leverera limpor till Forsberg i matvaruaffären.
Litet skrämmande var det ibland, när vi såg militärer i trekantiga hattar marschera förbi. Det var landsstormsmän förklarades för mig. Jag var nog mellan tre och fyra år då.

Vi bodde på övre våningen i vår farbrors hus vid Centralvägen (nuvarande Spångavägen). Villan låg i hörnet bredvid brandstationen i Flysta. Den fanns kvar tills för ett tiotal år sedan.

Vår trädgård var vacker, och en grusgång ledde till uthusen i bortre hörnet. Där fanns vedbod, utedass och hönsgård. I Helmersborg, som fortfarande ligger snett emot, är såväl villan som uthusen bevarade i sitt ursprungliga skick. Det minner om den forna bebyggelsen i Flysta.

Konsum övertog några år senare matvaruaffärens lokaler. I början av 30-talet flyttade Konsum över till en nybyggnad invid brandstationen. Hellbergs Sybehör öppnade i Konsums tidigare lokaler. På gården bakom låg en bod med stenmangel.

Än kan jag minnas de ångande tvättgrytorna i tvättstugan, som var inrymd i en del av nedervåningen av brandstationen. När biblioteket på övervåningen öppnades, vet jag ej. Det var till stor glädje för oss barn, när vi blev äldre.

Det fanns två trädgårdsmästare utmed Centralvägen, En låg snett emot Ljungwalds med odlingar ända ner mot nuvarande Flysta Hembageri. Den andre trädgårdsmästaren hade sina växthus framför skogsbacken mitt emot Hellbergs Sybehör. Det var ett stort gårde, som avgränsades av en granhäck på ena sidan och allén upp till Flysta gård på den andra sidan. Tid Flysta gård låg Skölds matvaruaffär. Dit gick vi ofta och köpte 2-öres Bang (tuggummi).

Min far var brunnsborrhare och vistades mestadel någonstans i vårt avlånga land långt från sin familj. Ändå ordnade han med köp av tomt i Flysta, och med hjälp av skickliga snickare från Solhem stod vårt egnahem klart för inflyttning till julen 1927. Jag minns, hur jag satt vid min fasters köksfönster och såg hästen dra iväg med vårt flyttlass bort på Centralvägen,

Adressen var Flysta 95, ingen gatuadress. Tomten var belägen i utkanten av samhället i en skogsbacke med en bit odlingsbar mark framför. Den låg i söderläge och till oss kom alltid våren först.

Jag känner tacksamhet mot våra föräldrar, som gav oss tre syskon en sådan underbar uppväxtmiljö. Nedanför oss rapn en å, och på andra sidan ån gick korna på bete framför Beckombergaskogen. Varje dag hörde vi vällingklockan i Nälsta gårdi, På sommarkvällarna satt vi på verandan och lysade till kornknarren på åkern intill.

Vi barn växte upp och började utforska omgivningarna. Framför oss intill ån bodde en gammal murare i en liten stuga, som lutade sig mot granhäcken bakom. Hela sitt liv höll han på att bygga ett tvåvåningshus, som aldrig blev färdigt. Vi var aldrig rädda för honom, men när han hade bråk med sina suparkompisar, vände vi och tog en omväg hem.

Vid ån fanns också "Fiskarns", en ladliknande villa med hyreslägenheter. Och längre bort utmed ån låg mindre stugor, där familjer med många barn bodde. Många hade det svårt i början av 30-talet.

Hen sen fanns också idyllen Söderberga gård. Där bodde ett äldre vithårigt par vid namn Gustavsson. Det var en vacker vit byggnad, som låg i en vildvuxen trädgård med många äppelträd och bärbuskar. Hönsen strövade fritt omkring, och bina surrade runt sina kupor* Dit gick vi ofta och köpte en kappe äpplen eller en burk honung.

Intill i en lång byggnad bodde Lundbergers, Sönerna Kalle och Martin var välkända cyklisterna. Yngste brodern Harry "Professorn" med sin motorcykelvärld är väl fortfarande känd av många.

Stark medkänsla och förundran kände jag med zigenarna, som ibland fick tillstånd att stanna upp vid Beckombergaskogen. De fick hålla tillgodo med en sank äng på norrsidan av skogen ner mot ån. Där smälte snön sent, och solen nådde inte dit*

Så småningom lyckades vår far få tid till ett trästaket runt den kuperade tomten. Och vår mozn kröp runt mellan slånbarssnår och nyponbuskar och målade rött", Ängen framför huset började bli trädgård med fruktträd, buskar och trädgårdsland.

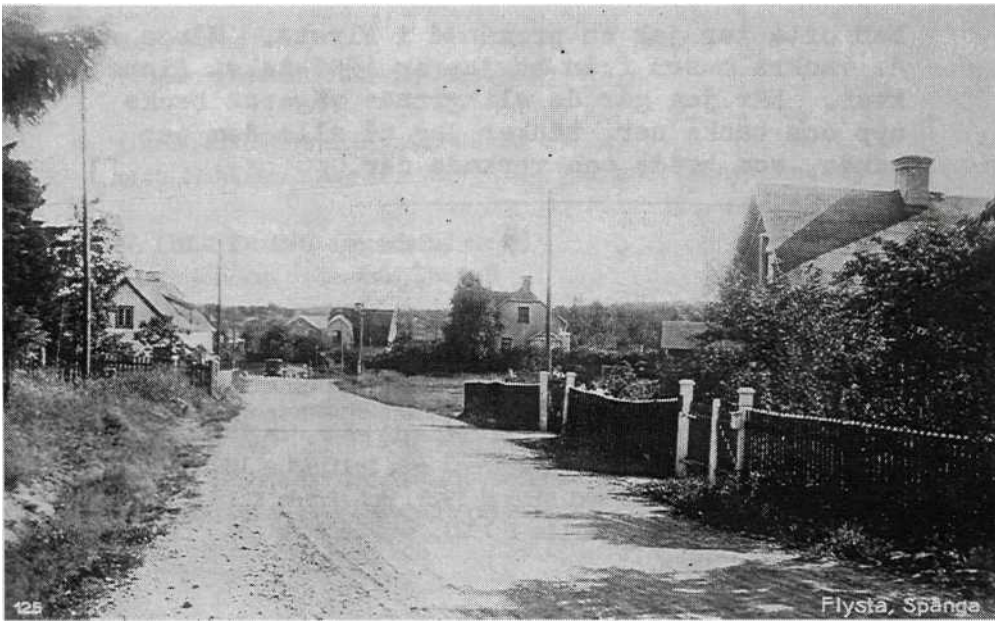
Vi fick också gatuadressen Klippvägen (nuvarande Flystaslingan) Vi följde vägen backe upp och backe ner förbi alla vackra villor och trädgårdar Vi kom fram till ängen där transformatorstationen låg,. Där tändes varje vår valborgsmässaelden under Flysta brandkårs stränga bevakning.

Skulle vi till Sundbyberg eller Stockholm blev det långpromenad till Bromstens station. För postärenden blev det vandring till Spånga, Sfar busstrafiken från Folkets Hus till Stockholm började, minns jag inte. Första, tiden gick bussen mot Beckombergaskogen och svängde sedan vänster förbi lummiga Beckomberga gård för vidare färd till Bällstavägen. När vi började skolan fick vi ytterligare motion under den långa vägen till Solhemsskolan.

Att bo i utkanten av Flysta var att bo i äventyrens värld. Vi byggde farkoster av tunnor oeh paddlade på ån. På vintern var den vår skridskobana. Varje år fick vi i tidningen Allers tips på sommarens kojbygge. Och det byggdes både i vår backe och i den för osa stora Beckombergaskogen. Bär i skogen fanns också en glänta, där vi sparkade boll mellan komockorna. Vi hade också en stor bob, som vår far snickrat till. Vi kunde sitta tre grensle i rad framåt och två bredvid varandra bak. Och färden gick utför de branta backarna utom på tisdagarna, för då kom fiskbilen.

Så hade vi Mälaren, Vi gick över gullvivs-ängarna eller den slingrande vägen genom Vällingby förbi Bäcksta gård och träsk ner till sommar-baden vid Kvarnviken eller Kanaan.

Flysta var ett municipalsamhälle som växte. Det byggdes ett affärshus mitt emot brand-atationen. Där öppnade Flysta Färg och Järn, en tobaksaffär, damfrisering och hattaffär. På gaveln startade Flysta Hembageri. Hya villaägare slog sig ner runt Flysta gård. Den stora vägen över Beckombergagärdet anlades och asfalterades så småningom» De tomma Asfalts-tunnorna slängdes i Beckombergaskogen. Den tidi-gare nämnde gamle muraren tog hem dem och hamrade ut dem. På så sätt fick han takbeläggning på sitt bygge.

Municipalstämmorna hölls i biblioteket ovanpå brandstationen. Min mor, Frida Klingberg, deltog för vår familjs räkning. Hon valdes senare till munieipalfullmäktig och fortsatte sin politiska verksamhet inom kyrkofullmäktige och kyrkoråd* Hon var också ledamot av Spångarådet.

Under 40-talet byggdes vatten- och avloppsnetet i Flysta.» Vilken förändring! Dasstunnor och slaskbrunnsrensning ett minne blott!

Numera bor jag i Tensta sedan 20 år. Och trivs! Efter alla års villaboende känns en saknad. Jag skulle vilja gå barfota på gräsmattan, plocka av hallonen, skörda äpplena eller hänga ut tvätten i friska luften.

Men i stället har jag Järvafältet. Cykelturer till Säbysjön och översjön med barn, barnbarn och barnbarnsbarn för ett sommarbad är en upplevelse. Där finns fortfarande det öppna landskap med betande kor, hästar och får, saom jag upplevde under min barndoms vandringar genom Såcksta och Vällingby.

Men ofta tar jag en promenad i Flysta. Många av de vackra husen från början av 1900-talet finns kvar. När jag går de slingrande vägarna backe upp och backe ner, tänker jag på alla dem jag kände, som bodde och verkade där.

Bilder sid 15:

Oentralvägen genom Flysta. Ljungwalds affär till vänster, Flystaborg till höger. Där vägen svängt åt höger ligger Flysta Hembageri. (Dock ej det vita huset som är rivet)

Därefter "Flysta 10", Klingbergs tvåfamiljshus, ca 1925. Bröderna Valdemar f 1890 (husägaren) och Valfrid f 1892. mellan dem Elna f 1886 med Stig f 1923, och Frida f 1895 med Anders f 1921 och Gun-Lis f 1923, som berättat om sin barndoms Flysta.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1995

Rådet för Spånga Fornminnes- och Hembygdsgille avger härmed berättelse över verksamheten under 1995.

RÅDETS SAMMANSÄTTNING		Utgående
Ålderman	Bengt Akalla	1996
Stadman	Gösta Garberg	1996
Skriftvårdare	Åsa E Hole	1996
Bitr. "	Erik Svedin	1997
Kassavårdare	Hans Anderson	1997
Arkivarie	Olle Magnusson	1997
Pressombud	Eva-Britt Gerdling	1997

Bisittare

Stig Eriksson	(1997)	Arne Jansson	(1996)
Jens-Ove Näslund	(1996)	Olle Viderud	(1996)

Ersättare (mandattid ett år)

Ivar Ahlström Inga-Britt Häggström Karin Jonsson

Adjungerad

Lennart Thorsell (Vällingby hembygdsgille)

GRANSKNINGSMÄN (mandattid ett år)

Mats Dahlbom Åke Svensson Ersättare: Henry Lundberg

VALBEREDNING (mandattid ett år) Karin Jonsson

Lennart Thorsell

RÅDET

har hållit 10 protokollförda sammanträden. Ytterligare samråd har skett per telefon vid aktuella angelägenheter. Likaså har en beredningsplan för samråd skapats där deltagarna i arbetsutskottet är beredande och sammankallande var och en för delar av övriga rådet.

ÅRSSTÄMMA

hölls söndagen den 19 mars i Spånga församlingshus. Efter förhandlingarna och kaffet föredrog planarkitekt Patrik Pentén från Stadsbyggnadskontoret de aktuella planerna för utbyggnad av Spånga centrum.

HÖSTMÖTE

hölls den 26 november i Spånga församlingshus. Ett mycket uppskattat program om författaren Karl Vennberg organiserades tillsammans med Västerorts kulturkommitté, ABF i Västerort, Vuxenskolan och Spånga Lions Club. Spånga bibliotek bidrog med en uppställning av Vennbergs olika verk. Medverkande i programmet var författarens dotter Inger Vennberg Nordmark samt Peter Curman och Jacob Branting, två av Vennbergs medarbetare från Aftonbladet. Det mycket välarbetade programmet varvades med att två barnbarn till Karl Vennberg framförde flöjtmusik, jämte medverkande av pianisten Gunnar Mörth.

ÖVRIGA SAMMANKOMSTER OCH ARRANGEMANG

12 januari	Grötsamkväm
22 januari	Konstnären Stig Lundqvist talade om sitt liv som konstnär och visade egna konstverk.
12 februari	Balkanmusik spelades av Annika Lisshagen och Mirsad Alijagic med vänner.
26 mars	Våffelträff i Nälsta gård.
6 maj	Bussutflykt till Ekerö-Södertälje, medarrangör ABF. Besök på Ekebyhov med guide i parken. Via
Slagstafärjan till	Södermanland: Slagsta Hembygds-gille, Hallunda Folkets Hus, Astra i Södertälje. Ciceroner Jon Höjer och Lennart Thorsell.
25 maj	Gökottefärd till Sånga-Säby tillsammans med SPF Spångaveteranerna.
14 oktober	Bilutfärd till Adelsö. Visning av Adelsö Ägg, Hovgårdsberg. Hovgården med Kungshögarna och Alsnöhus ruin från 1200-talet, samt Adelsö Hembygds museum, ciceron Carl Vilh Jacobson.
10 december	Julglögg i Nälsta gård.

NÄLSTA GÅRD

har haft "öppet hus" med visning av gården och förefintliga samlingar 2:a och 4:e söndagen kl 13-16 varje månad utom juli och augusti, rådsledamöter och frivilliga medhjälpare har alternerat som värdar: demonstrerat, berättat, serverat kaffe, försålt äldre lokala kartor och Gillets litteraturutgåvor.

Gården har visats för skolklasser och institutioner vid andra tillfällen och överenskomna tider. Nälsta gård har varit uthyrd för styrelsesammanträden och samkväm vid 11 tillfällen till andra organisationer.

SPÅNGABYGDEN

Gillets medlemstidning har utkommit med nr 52-55 och Karin Jonsson är redaktör. Förutom medlemsmatrikel, program och föreningsmeddelanden innehåller tidningen bygde historiska artiklar, minnesskildringar med mera, såsom två berättelser om Bromsten med "Röda Bio" och "Tvätt-Anders stuga", om "Milstenar", om "Affärsliv" i Spånga och Bromsten och en viktig uppmaning att fortsätta använda våra gamla ortnamn i kombination med rätt postnummer. Posten kommer fram och de gamla ortnamnen faller inte i glömska. Vi ger i tidningen kontinuerlig information om det som händer kring Hembygdens år samt "reklam" för Länsförbundet och Stockholms läns museum. Förutom till medlemmarna tillställs tidningen skolorna, biblioteken i närområdet, en del allmänna institutioner samt utväxlas med övriga närliggande hembygdsföreningars medlemstidningar.

GILLET'S BOKSAMLING

innehåller ett flertal historiska och vetenskapliga böcker om hela landet och i synnerhet våra trakter, bl a årsböcker om Uppland och Stockholm. Samlingen kompletteras fortlöpande genom nya inköp och gåvor. Samlingen förvaras i Nälsta gård och intresserade kan få ta del därav efter förfrågan hos arkivarien eller annan rådsledamot.

GILLET'S EGNA UTGÅVOR

tillhandahålls i Nälsta gård och vid gillets sammankomster, exempelvis "Spånga Järfälla SockenstämmoprotokolH" i tre delar (två volymer), Spånga Bygden och kartkopior över samhällena i Spånga under tidigare

skeden. Dessutom "Spångasmycket" och "Spångaslipsnålen", kopior gjorda i silver av föremål från utgrävningar från järnåldern i Tensta.

SPÅNGAS LUCIA

.....

kröntes den 8 december i Spånga gymnasium, företagarföreningens gåva "Spånga smycket" överlämnades samt två julljusstakar från Gillet genom Jane Hamilton.

KONTAKTUTBYTE OCH SAMVERKAN

med hembygdsföreningarna i omgivningen sker bl a genom att medlemstidningar och andra publikationer utväxlas, med ömsesidig inbjudan till arrangemang eller med gemensamma aktiviteter. Kontaktverksamhet genomförs också vid tillfälle med andra organisationer. Den 25 mars deltog representanter vid Stockholms läns hembygdsförbunds årsmöte i Vallentuna. ■>, - -.-.

SAMARBETE MED SKOLOR OCH BIBLIOTEK

Detta har bl a omfattat utställning i Rinkeby bibliotek 4-31 oktober och i samband därmed föreläsningar för invandrargrupper sex gånger. Ansvariga och medverkande Olle Magnusson, Arne Jansson och Erik Svedin. Gillet har arrangerat vandring på Järvaområdet för elever från Stockholms folkhögskola i Rinkeby. En stor insats har även gjorts med planering för Hembygdens år 1996 "Nils Holgerssons resa i nutid" i samverkan med länsförbundet och västerorts hembygdsföreningar. ...

REPRESENTATION

;;

Gillet tillhör:

Järva kulturkommitté	Stockholms Läns Hembygdsförbund
Samfundet S:t Erik	Sveriges Hembygdsförbund
Spånga Föreningsråd	Västerorts kulturkommitté
Spånga Medborgarhusförening	

Gillet har haft representanter vid nämnda organisationers årsmöten och andra arrangemang.

GILLETS MEDLEMSANTAL

var vid årsskiftet 420, varav 272 helbetalande och 119 familjemedlemmar samt 29 ständiga medlemmar.

ÅRSAVGIFTEN

har varit 70 kr för helbetalande och 10 kr för familjemedlemmar. Ständigt medlemskap kan inte längre tecknas.

GILLETS EKONOMI

redovisas i kassavårdarens tablå som avslutar verksamhetsberättelsen.

GÅVOR

i form av pengar men även föremål och fotografier till våra samlingar har erhållits från flera medlemmar. Personligt tack har framförts till samtliga givare.

ETT VARMT TACK

framförs till alla dem, inom och utom Gillet, som på olika sätt stött eller medverkat i vår verksamhet.

Till sist tackar vi Gillets medlemmar för den uppskattning som visats oss i vårt arbete under verksamhetsåret 1995.

Spånga i februari 1996

RÅDET i Spånga Fornminnes- och Hembygds-gille

RESULTATRÄKNING

	1995	1994	
Intäkter			
Medlemsavgifter	20.400	20.730:0	
Försäljning	1.365:	2.181:0	
Försäljning smycken	300:0	5.040:00	
Hyror Nälsta Gård	1.000:	1.225:00	
Bidrag	3.150:	1.420:00	
Gåvor	910:0	1.655:00	
Räntor	16.604	43.729:0	10.809:2
	<u>43.729:0</u>	<u>43.060:2</u>	
Kostnader			
Avgift till	-	-	
Inköp litteratur o	-	-	
Spånga-Bygden	-	-	
Porto	-	-	
Möten och samkväm	-	-54:50	
Omkostnader	-	-	
Nälsta gård: El &	10.394	-	
Tomträttsa	-	-388:00	
Omkostnade	-	-	
Årets resultat	<u>6.990:17</u>	<u>1.027:48</u>	

BALANSRÄKNING

	1995-	1994-
Tillgångar		
Kassa	11:50	22:00
Postgiro	3.338:41	386:10
Handelsbanken	0:00	5.770:15
Nordbanken	0:00	17.554:8
Sparbanken	50.707:8	185.921:
Privatobligation	150.100:	0:00
Diverse fordringar	0:00	370:00
Upplupna räntor	11.790:0	0:00
	<u>215.947:</u>	<u>210.024:</u>
Skulder och Eget		
Diverse skulder	6.413:50	7.315:00
Förskottsbet.	580:00	745:00
Reserv:	13.000:0	13.000:0
Fonder: E Forsemans	40.000:0	40.000:0
A & E Poucettes fond	70.000:0	70.000:0
Balanserade	78.964:1	77.936:6
Årets resultat	6.990:17	1.027:48
	<u>215.947:</u>	<u>210.024:</u>

ÅRSSTÄMMAN äger rum **söndag 17 mars kl 14 i**
Spånga församlingshus

Se separat program för stämman sista sidan!

Stämmaförhandlingarna följer dagordningen
enligt Gillesbalken, senast utsänd 1995.

Allmänheten inbjuds till årets föredrag.
Kaffeservering.

NÄLSTA GÄRD har **söndagsöppet kl 13 - 16**

24 mars, 14 och 28 april

12 maj (ej 26 maj som är pingstdagen)

UTSTÄLLNING Under våren avstår vi från söndagsprogram
till förmån för västerorts hembygdsför-
eningars utställning i Trappan, Vällingby C

NILS HOLGERSSONS RESA I NUTID -

Hembygdens År 1996 i Västerort 11

maj t o m 9 juni

VERNISSAGE lördag 11 maj då Länsförbundets
ordförande GÖRAN FURULAND invigningstalar

Under utställningsveckorna anordnas olika
slag av program som bekantgörs på flera
sätt genom Västerorts kulturkommitté.

VÅR- I samarbete med ABF **tisdagar i maj kl 18.30**

VANDRINGAR VÅRVANDRINGAR I VÄSTERDRT

Information från slutet av april i Trappan,
Lokaltidningen, biblioteken samt direkt hos
ABF tfn 621 DD 10.

KULTUR- Titta gärna i **Kulturkommitténs entré** efter
INFORMATION information om kulturlivet i västerort

Spånga Fornminnes- och Hembygdsgille

håller

Årstämma

i Spånga församlingshus

söndagen den 17 mars kl 14

Med anledning av 150-årsfirandet av
Amerikaemigrationen

berättar

Författaren Stig Röjerås

om predikanten Erik Jansson från Biskopskulla
i Uppland
som for till Amerika och startade
svenskkolonien
Bishop Hill.

Ljusbilder

Kaffeservering

**SPÅNGA
BYGDEN**

ISSN 0281-5079